

Európa kulturális fővárosa

Az Európa kulturális fővárosa címet az Európai Unió ítéli oda egy évre. Ez alatt az idő alatt az adott város lehetőséget kap kulturális életének és kulturális fejlődésének bemutatására. Számos európai város használta fel ezt a címet arra, hogy megújítsa kulturális életét és ismertté tegye magát Európa-szerte.

Története

Az Európa kulturális városa programot 1985-ben indította útjára az Az Európai Unió Tanácsa Melina Mercouri görög kulturális miniszter javaslatára. Azóta a kezdeményezés egyre sikeresebbé vált.

1990-ben útjára indult az Európai Kulturális Hónap program is, ami hasonló a Kulturális Városhoz, de rövidebb ideig tart és kimondottan közép- és kelet-európai országok részére lett kitalálva.

1999-ben keresztelték át a programot az Európa kulturális fővárosa névre, így ezt a címet az írországi Cork városa viselhette először. 2000-ben kivételesen kilenc fővárost választottak. A 2005 és 2019 közötti időszakra új kiválasztási módszert vezettek be: ez alatt az idő alatt minden tagországnak lehetősége lesz arra, hogy egyik városa megkapja a címet. 2007-től kezdve évente két város osztozik a címen.

2006. március 11-én a törökországi Isztambult, a magyarországi Pécsét és a németországi Essent választották Európa kulturális fővárosának 2010-re.

Jóllehet csak a tagállamok városai kaphatják meg a címet, a Tanács évente még egy nem EU-tag városnak is odaítélheti, amennyiben ezt a javaslatot a Tanácsban egyhangúlag támogatják.

Kulturális főváros 2010

A 2010-es kulturális fővárosok egyikét Magyarország városai közül választották ki. A 2004. december 31-ei határidőig tizenegy magyar város adott be pályázatot a címre (Budapest, Debrecen, Eger, Győr, Kaposvár, Kecskemét, Miskolc, Pécs, Sopron, Székesfehérvár, Veszprém), melyek közül a zsűri március 7-én kihirdetett döntésében egyhangú döntéssel továbbjuttatta Egert, Miskolcot és Pécsét, egyszerű többséggel pedig Budapestet, Debrecent, Győrt és Sopront. Végül a magyar városok közül a címet Pécs nyerte el 2005. október 19-én. A második helyezett Miskolc, a harmadik Debrecen lett.

Pécs mellett még a németországi Essen és Isztambul volt 2010 hivatalos fővárosa.

Pécs négy fejlesztési kulcsprojekttel készült az eseményre:

- Kodály Központ (korábbi nevén Pécsi Konferencia- és Koncertközpont),
- Zsolnay Kulturális Negyed,
- Dél-dunántúli Regionális Könyvtár és Tudásközpont (Kaptár), valamint
- Közterek és parkok újjáélesztése.

Kodály Központ

Tudásközpont

Zsolnay Kulturális negyed

Európa kulturális fővárosa

Európa kulturális városai / fővárosai

Múlt¹

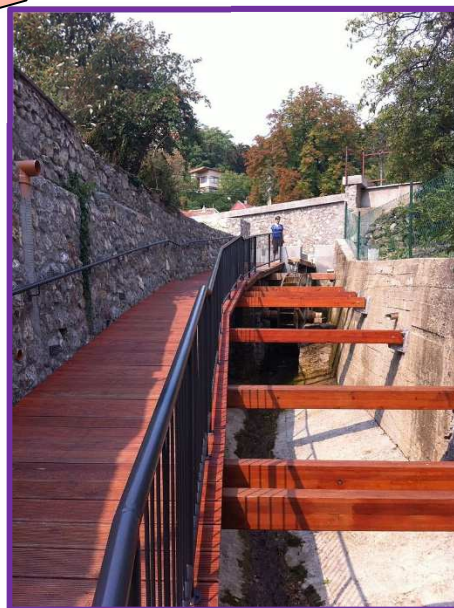
- 1985: Athén (Görögország)
- 1986: Firenze (Olaszország)
- 1987: Amszterdam (Hollandia)
- 1988: Nyugat-Berlin (Németország)
- 1989: Párizs (Franciaország)
- 1990: Glasgow (Egyesült Királyság, Skócia)
- 1991: Dublin (Írország)
- 1992: Madrid (Spanyolország)
- 1993: Antwerpen (Belgium)
- 1994: Lisszabon (Portugália)
- 1995: Luxembourg (Luxemburg)
- 1996: Koppenhága (Dánia)
- 1997: Szaloniki (Görögország)
- 1998: Stockholm (Svédország)
- 1999: Weimar (Németország)
- 2000: Reykjavík (Izland),
Bergen (Norvégia),
Helsinki (Finnország),
Brüsszel (Belgium),
Prága (Csehország),
Krakkó (Lengyelország),

¹ A hivatalos EU-honlap szerint

Európa kulturális fővárosa

- Santiago de Compostela (*Spanyolország*),
Avignon (*Franciaország*),
Bologna (*Olaszország*)
- 2001: Rotterdam (*Hollandia*),
Porto (*Portugália*)
- 2002: Brugge (*Belgium*),
Salamanca (*Spanyolország*)
- 2003: Graz (*Ausztria*)
- 2004: Genova (*Olaszország*),
Lille (*Franciaország*)
- 2005: Cork (*Írország*)
- 2006: Pátra (*Görögország*)
- 2007: Luxembourg (*Luxemburg*),
Nagyszeben (*Románia*)
- 2008: Liverpool (*Egyesült Királyság, Anglia*),
Stavanger (*Norvégia*)
- 2009: Linz (*Ausztria*),
Vilnius (*Litvánia*)
- 2010: Essen (*Németország*),
Pécs (*Magyarország*),
Isztambul (*Törökország*)
- 2011: Turku (*Finnország*),
Tallinn (*Észtország*)
- 2012: Guimarães (*Portugália*),
Maribor (*Szlovénia*)
- 2013: Marseille (*Franciaország*),
Kassa (*Szlovákia*)
- 2014: Umeå (*Svédország*),
Riga (*Lettország*)
- 2015: Mons (*Belgium*),
Plzeň (*Csehország*)
- 2016: Donostia-San Sebastián (*Spanyolország*),
Wrocław (*Lengyelország*)
- 2017: Aarhus (*Dánia*),
Páfosz (*Ciprus*)

Jelen

- 2018: Valletta (*Málta*),
Leeuwarden-Friesland (*Hollandia*)

Jövő²

- 2019: Matera (*Olaszország*),
Plovdiv (*Bulgária*)
- 2020: Fiume (*Horvátország*),
Galway (*Írország*)
- 2021: Temesvár (*Románia*),
Eléfszina (*Görögország*),
Újvidék (*Szerbia*)
- 2022: Kaunas (*Litvánia*),
Esch (*Luxemburg*)
- 2023: Veszprém (*Magyarország*)

² A hivatalos EU-honlap szerint